32000R0050

UREDBA KOMISIJE (ES) 50/2000
z dne 10. januarja 2000
o označevanju živil in živilskih sestavin, ki vsebujejo aditive in arome, ki so gensko spremenjeni ali so proizvedeni iz gensko spremenjenih organizmov

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Direktive Sveta 79/112/EGS z dne 18. decembra 1978 o približevanju zakonodaje držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil [1], kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 97/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta [2], in zlasti člena 4(2) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta o novih živilih in o novih živilskih sestavinah [3] ne velja za aditive za živila in arome, ki so predvideni za uporabo v živilih, ker jih z ozirom na ovrednotenje njihove neoporečnosti urejajo druge določbe Skupnosti, namreč Direktiva Sveta 89/107/EGS z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonodaj držav članic o aditivih za živila, ki se smejo uporabljati v živilih, namenjenih za prehrano ljudi [4], kakor je bila spremenjena z Direktivo 94/34/EGS Evropskega parlamenta in Sveta [5] in z Direktivo Sveta 88/388/EGS z dne 22. junija 1988 o približevanju zakonodaj držav članic o aromah za živila in izvirnih snoveh za njihovo proizvodnjo [6], kakor je bila spremenjena z Direktivo Komisije 91/71/EGS [7].

(2) Zadevni aditivi in arome so izvzeti iz področja veljavnosti Uredbe Sveta (ES) št. 1139/98 z dne 26. maja 1998 o obveznih navedbah pri označevanju nekaterih živil, proizvedenih iz gensko spremenjenih organizmov, ki so različne od tistih, predpisanih z Direktivo 79/112/EGS [8].

(3) Posledica tega izvzetja je, da za aditive in arome, ki so gensko spremenjeni ali so proizvedeni iz gensko spremenjenih organizmov in se uporabljajo kot sestavine v živilih, ne veljajo posebne zahteve o označevanju iz člena 8 Uredbe (ES) št. 258/97 in zahteve o označevanju iz člena 2 Uredbe (ES) št. 1139/98.

(4) Pomembno je, da se potrošniki seznanijo z uporabo aditivov ali arom, ki so gensko spremenjeni ali so proizvedeni z genskim inženiringom, podobno kakor so že seznanjeni z navzočnostjo drugih sestavin, ki vsebujejo gensko spremenjene organizme ali so proizvedene iz njih.

(5) Nekatere države članice so sporočile svoj namen, da bodo na nacionalni ravni predpisale označevanje, s katerim bodo potrošniki seznanjeni o uporabi aditivov in/ali arom, proizvedenih iz gensko spremenjenih organizmov.

(6) Takšni predpisi utegnejo ustvariti nove ovire v trgovini znotraj Skupnosti.

(7) Komisija je v svoji Odločbi 98/613/ES z dne 21. oktobra 1998 o osnutku podzakonskega predpisa Republike Avstrije o označevanju gensko spremenjenih aditivov in arom [9] v dogovoru z državami članicami zavzela stališče, da bi bila najbolj zadovoljiva rešitev pripraviti predpise Skupnosti o označevanju.

(8) Zatorej bi bilo pri označevanju zadevnih živil koristno predpisati obvezno navedbo, da so uporabljeni aditivi ali arome gensko spremenjeni organizmi, iz njih sestojijo ali so iz njih proizvedeni, v skladu z enakimi načeli, predpisanimi za označevanje sestavin, ki so gensko spremenjeni organizmi, iz njih sestojijo ali so iz njih proizvedene.

(9) Določbe te uredbe ne veljajo za aditive in arome, ki se kot takšni prodajajo končnim potrošnikom. Uvesti je treba ločene ukrepe, ki določajo podobno obvezno označevanje aditivov in arom.

(10) V skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 258/97 je predvsem treba zagotoviti, da je končni potrošnik seznanjen z vsemi značilnostmi in lastnostmi živil, kakor so sestava, hranilna vrednost in hranilni učinek ali predvidena uporaba živila, zaradi katerih navedeno živilo ali živilska sestavina ni več enakovredna obstoječemu živilu ali živilski sestavini. Zato morajo za aditive in arome, gensko spremenjene ali proizvedene iz gensko spremenjenih organizmov, ki niso več enaki običajnim aditivom in aromam, veljati ustrezne zahteve za označevanje.

---

[1] UL L 33, 8.2.1979, str. 1.
[2] UL L 43, 14.2.1997, str. 21.
[3] UL L 43, 14.2.1997, str. 1.
[4] UL L 40, 11.2.1989, str. 27.
[5] UL L 237, 10.9.1994, str. 1.
[6] UL L 184, 15.7.1988, str. 61.
[7] UL L 42, 15.2.1991, str. 25.
[8] UL L 159, 3.6.1998, str. 4.
[9] UL L 291, 30.10.1998, str. 35.

(11) V skladu s členom 8 Uredbe (ES) 258/97 morajo zahteve za označevanje temeljiti na znanstveni presoji.

(12) Za zgoraj navedene proizvode je treba določiti jasne zahteve za označevanje, da bi omogočili uradni nadzor na podlagi zanesljivih, ponovljivih in uporabnih podatkov.

(13) Treba je zagotoviti, da zahteve za označevanje niso pretirano zapletene, pa kljub temu dovolj podrobne, da potrošnike seznanijo s potrebnimi informacijami.

(14) V Uredbi (ES) št. 1139/98 je določeno, katero merilo mora biti izpolnjeno, da začnejo veljati obveznosti za označevanje za živila, proizvedena iz gensko spremenjene koruze ali soje.

(15) Navzočnost beljakovin in DNA, ki so v aditivih in aromah, uporabljenih kot sestavine v živilu, kot posledica genskega spreminjanja, je, kakor sedaj kaže, tudi merilo, ki najbolje izpolnjuje zgoraj navedene zahteve. Takšen pristop bi lahko ponovno preučili ob predložitvi novih znanstvenih dokazov.

(16) Glede na področje veljavnosti in posledice so v tej uredbi predlagani ukrepi Skupnosti za dosego zastavljenih ciljev ne samo potrebni, ampak neobhodni za doseganje ciljev.

(17) Naključne kontaminacije aditivov in arom z DNA ali beljakovino, ki je posledica genskega spreminjanja, ni mogoče izvzeti; zato bi bilo koristno preučiti možnost, ali bi se z določitvijo praga lahko izognili označevanju kot posledici takšne kontaminacije.

(18) Ukrepi, predvideni s to uredbo, so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za živila –

SPREJELA TO UREDBO:

Člen 1

1. Ta uredba določa zahteve za posebno dodatno označevanje živil in živilskih sestavin, predvidenih za končne potrošnike in obrate javne prehrane (v nadaljevanju „navedena živila“), ki vsebujejo aditive in/ali arome, opisane v odstavku 2 (v nadaljevanju „navedeni aditivi in arome“).

2. Navedeni aditivi in arome so:

— aditivi, ki sodijo v področje veljavnosti Direktive 89/107/EGS, in/ali

— arome za uporabo v živilih, ki sodijo v področje veljavnosti Direktive 88/388/EGS,

ki so gensko spremenjeni organizmi, iz njih sestojijo ali so iz njih proizvedeni v smislu Direktive Sveta 90/220/EGS [1].

[1] UL L 117, 8.5.1990, str. 15.

Člen 2

Brez poseganja v druge zahteve zakonodaje Skupnosti za označevanje živil mora oznaka navedenih živil končne potrošnike ali obrate javne prehrane seznaniti:

(a) v skladu s členom 4(1) z vsemi značilnostmi in lastnostmi živil, kakor so:

— sestava

— hranilna vrednost in hranilni učinki

— predvidena uporaba aditivov ali arom

zaradi katerih navedeni aditivi ali arome niso več enakovredni obstoječim aditivom ali aromam;

(b) z navzočnostjo takšne snovi v navedenih aditivih ali aromah, ki je ni v obstoječih podobnih aditivih ali aromah in ki bi utegnila vplivati na zdravje nekaterih skupin prebivalstva;

(c) z navzočnostjo takšne snovi v navedenih aditivih ali aromah, ki je ni v obstoječih podobnih aditivih ali aromah in ki je vzrok etičnim pomislekom;

(d) v skladu s členom 4(2) z navzočnostjo aditiva ali arome, ki je gensko spremenjeni organizem ali sestoji iz organizma, gensko spremenjenega s tehnikami genskega spreminjanja, katerih neizčrpni seznam je določen v delu 1 Priloge I A k Direktivi 90/220/EGS.

Člen 3

Razume se, da navedeni aditivi ali arome niso več enakovredni obstoječim v smislu člena 2(a), če znanstvena presoja na podlagi ustrezne analize obstoječih podatkov lahko dokaže, da se ocenjene značilnosti razlikujejo od značilnosti običajnih aditivov ali arom, pri čemer so upoštevane priznane mejne vrednosti naravnih sprememb takšnih značilnosti. To je v primeru, ko navedeni aditivi ali arome vsebujejo beljakovino in/ali DNA, ki je posledica genskih sprememb.

Člen 4

1. Zahteve za dodatno posebno označevanje z ozirom na informacijo iz člena 2(a) so:

Navedba „proizvedeno iz gensko spremenjenega …“ je na seznamu sestavin iz člena 6 Direktive 79/112/EGS, v oklepaju, takoj za navedbo zadevnega aditiva ali arome.

Možno je tudi, da se ta navedba jasno in vidno doda v opombi k seznamu sestavin, povezana z zvezdico (*) z zadevnim aditivom ali aromo. Natisnjena je v pisavi, ki je enake velikosti kakor pisava, v kateri je natisnjen sam seznam sestavin.

Pri tistih živilih, pri katerih seznama sestavin ni, se mora navedba jasno videti na oznaki proizvoda.

2. Zahteve za dodatno posebno označevanje z ozirom na informacijo iz člena 2(d) so:

Navedba „gensko spremenjen“ je na seznamu sestavin takoj za navedbo zadevnega aditiva ali arome.

Možno je tudi, da se ta navedba jasno in vidno doda v opombi k seznamu sestavin, povezana z zvezdico * z zadevnim aditivom ali aromo. Natisnjena je v pisavi, ki je enake velikosti kakor pisava, v kateri je natisnjen sam seznam sestavin.

Pri tistih živilih, pri katerih seznama sestavin ni, se mora navedba jasno videti na oznaki proizvoda.

Člen 5

Ta uredba ne velja za tista živila, ki so zakonito proizvedena in označena v Skupnosti ali zakonito uvožena v Skupnost ter dana v prost promet pred začetkom veljavnosti te uredbe.

Člen 6

Ta uredba začne veljati 90 dni po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 10. januarja 2000

Za Komisijo

Erkki LIIKANEN

Član Komisije